

REPORTAGE

Aflevering 5

Handen die zingen

DOOR PATRICK JORDENS

De kinderen uit de klas van meester Guido maakten elk hun eigen talenpaspoort.

Ze spreken bijna allemaal vloeiend Frans en Nederlands. Sommigen van hen kennen zelfs Pools, Kinyarwanda, Rif of Aramees. Maar gebarentaal? Nee, dat was alle vijfdeklassers van het Heilig-Hartcollege in Ganshoren volslagen vreemd. De voorbije week kwam daar een beetje verandering in.

De levendige bende van meester Guido kreeg bezoek van dove en slechthorende kinderen die op school zitten in Sint-Lambrechts-Woluwe. Samen met hun juffen Inge, Michèle, Annemie en Billie kwamen ze vertellen en vooral tonen hoe je met je handen praat. "Kijk," leert juf Inge aan meester Guido bij het binnenkomen, "zo zeggen wij 'Welkom!'" En ze opent haar handen voor zich uit en gaat gelijktijdig met de ene naar links en met de andere naar rechts. De vijfdeklassers proberen het meteen spontaan uit: "Welkom" schrijven ze in de lucht, zodat de kinderen uit Woluwe zich op hun gemak voelen in deze onbekende klas.

Vingervlug alfabet

"Oké," zegt Inge, "vanaf nu steken we onze stem in mijn handtas, zodat iedereen gelijk is." De slechthorende kinderen, die ook een beetje kunnen praten, kennen dit spelletje al. Ze doen alsof ze hun stem uit hun mond halen en in de tas van juf Inge droppen. Daarna doen de andere kids het ook. Zo stil was het in deze klas waarschijnlijk nog nooit... En dan begint het serieuze werk: op het digitale bord verschijnt een afbeelding van het vingeralfabet. Elke vijfdeklasser krijgt er een fotokopie van. Ze gaan leren met hun vingers te praten. De dove kinderen doen het voor, op een stevig ritmisch muziekje. Echt indrukwekkend, zo ongelooflijk snel als ze dat alfabet kunnen 'afraffelen'. Bij sommige letters denk je aan een schimmenspel met je handen. Andere letters (zoals de z) worden bijna letterlijk uitgebeeld. Inge verbreekt even de regel van de complete stilte om de vijfdeklassers wat te helpen: "Wie rechtshandig is, moet het met de rechterhand doen. De linkshandigen met de linker. Dan gaat het beter." Supergeconcentreerd en vol enthousiasme proberen de vijfdeklassers die nieuwe, mysterieuze taal onder de knie te krijgen.

Applaus zonder klank

Ineens draaien zowat alle dove kinderen heftig met hun twee handen in de lucht. "Dat is het gebaar voor applaus," legt Inge uit. "Ze vinden dat jullie het alfabet al goed in de vingers hebben. En dus gaan we het een beetje moeilijker maken," zegt ze, en ze glimlacht. Elk van de dove kinderen speelt nu zijn of haar naam, en de vijfdeklassers moeten raden. Niet zo simpel als het lijkt. Robin noemen ze bijvoorbeeld Bruce Lee, en daar moet Robin zelf eens goed om lachen. Maar de namen van Sonia, Kevin of Lerna (zie foto) hebben ze redelijk snel te pakken. Meestal zijn het namen die nogal vreemd klinken. Deze kinderen of hun ouders komen - net

'L-e-r-n-a.' Lerna spelt haar naam in vingeralfabet, en de vijfde klas van het Heilig-Hartcollege probeert het te ontcijferen. Links van Lerna zie je juf Inge.

als de vijfdeklassers uit Ganshoren - vaak uit andere landen: uit Nepal, Turkije, Pakistan of Iran. "Er bestaan 124 soorten gebarentaal," fluistert juf Annemie me in het oor. "In elk land ziet die taal er een beetje anders uit. Zelfs de gebarentaal van Brussel is niet dezelfde als van Antwerpen of Gent. Net zoals wij dialecten of accenten hebben." Als alle namen van de kinderen zijn geraden, willen de vijfdeklassers absoluut vragen stellen. Die branden intussen werkelijk op hun lippen. Of ze geluid maken als ze wenen, bijvoorbeeld. Hoe het komt dat ze doof of slechthorend zijn. Of ze kunnen lezen en schrijven. Enzovoorts. De kinderen antwoorden meestal met gebaren, en juf Inge 'vertaalt'.

Handen die zingen

Ruim een uur heeft dit bijzondere bezoek geduurd, maar het is zo voorbij. De kinderen uit Woluwe willen niet vertrekken voordat ze het 'Ketnet Kerstlied' voor het vijfde leerjaar hebben gebracht. Alle tien gaan ze trots voor het bord staan om te zingen met hun handen: 'Christmas' beelden ze uit als een dennenboom, bij 'Happy new year' gaan hun armen links en rechts de lucht in. Het liedje stopt, maar de vijfdeklassers klappen niet. Ze draaien lang en heftig met de handen: "BRAVOOOOOO!!!"

Meer weten? Luister naar Klets op FM Brussel (zaterdag van 12 tot 13 uur), kijk naar Brussel vandaag op tvbrussel (zondag vanaf 18 uur) en surf naar www.klasindemedia.be!

MISSING LINK

Brusselse humor!

Omdat 21 februari Internationale Moedertaaldag is, liep er in het vijfde leerjaar van het Heilig-Hartcollege drie weken lang een project rond talen. Ze kregen niet alleen bezoek van de dove en slechthorende kids om meer te weten te komen over gebarentaal, ook een zekere Bert Mathys kwam langs om hen te laten proeven van het Marolliens. Dat is het typische, sappige Brusselse dialect dat af en toe nog te horen is in een van de alleroudste volksbuurten van Brussel, de Marollen. (Daal met de lift vlak bij het Justitiepaleis naar beneden, en je bent er!) Bert vertelde zelfs een mop in het Marolliens, en dat klonk zo:

Er komt ne pei baa den dokter, me nen brief en doe op stoet: "Ik kan nie spreike."
 "Okei," zeit den dokter. "Legt aa hand mau op de toefel." En dat doot daane man. Den dokter pakt ne gruute oemer, sloecht den op deine pei zan hand.
 "Aaaa!" roept daan man. Den dokter zeit: "Goe zoe, merge liere waaile de Bee!"

Heb je 'm? Nee?! Lees het dan eens hardop...

Vijfde leerjaar, Heilig-Hartcollege Ganshoren

Met hoeveel zijn jullie?

- "Met 21."
- Hoeveel verschillende talen kan je horen in de klas?
"Tien, waaronder Aramees, Kinyarwanda en Lingala."
- Jullie meest bijzondere eigenschap?
"We zijn uniek!"
- Favoriete schooldag?
"Maandag, dan zien we de meester weer."
- Jullie droomuitstap?
"Naar het zwembad Océade!!!"

IDENTIKIT